

Edificis religiós

1. Lo Vau de Gràcias	2
2. Nòstra Dòna de Lorette	3
3. Sant Estève dau Mont	3
4. Lo Panteon	4
5. La Madeleine	4

LO VAU DE GRÀCIA

L'abadiá du Vau de Gràcia fuguèt bastida de 1624 a 1669.

En 1621, Anna d'Austria, esposa de Lois XIII favorisa l'instalacion a París de la comunautat dei benedictinas dau convent dau Vau de Gràcia de la Grùpia a Bièvres, s'establís dins l'ostau medievau dau Pichon Borbon, fauborg St Jaume.

En 1624 la reina pausa la premièra peira d'aquò que, de segur, fai a l'ora d'ara lo plus bèl ensems conventuau francés dau sègle XVII. Sa glèisa es lo fruch d'un vòt que la reina aviá fach : faire bastir un temple magnific per Dieu s'aquèu li fasiá aguer un dròlle.

Passats 23 ans de maridatge, en 1638, nasquèt lo futur Lois XIV que pausèt la premièra peira lo 1er d'abriu 1645 e la construccion s'acabèt sus la fin deis annadas 1660 amb la decoracion esculpturala e picturala.

Lei òbras fuguèron en premier fisadas a Mansart, contunhadas per Le Mercier qu'aviá bastit l'ostau de St Aignan amb la bibliotèca de Mazarin, e acabadas per Le Muet ajudat per Le Duc.

En 1649 lei trebolèris de la Fronda faguèron longtemps arrestar lo trabalh que reprenguèt ren qu'en 1655.

Leis esculpturas de defòra son de Felip Buyster, aquelei de dedins son de Miquèu e Francés Anguier.

L'Autar Mager, de 1663, es de Le Duc e la copòla, « La glòria dau Vau de Gràcia » que representa la Santa Trinitat au Paradís environada de la Glèisa trionflanta, amb dos cent personatges dei dos testaments fuguèt pintada per Mignard, encara en 1663. Molière li dedicuèt un poèma.

La capèla Sta Escolastica, patrona dei benedictinas, e oratòri de la reina a de pintat sus sei parets de païsatges mediterranencs que sarián de Dufrenoy. Devèm la pintura de la mieja copòla de la capèla dau St Sacrament au nebot de Felip de Champaigne. Lo caladatge remirable de la glèisa es de Micolau Pasquier.

L'abadiá dau Vau de Gràcia es en possession de sièis tablèus de Felip de Champaigne, que quatre son ben en vista dins la glèisa, la Resurreccion, l'Ascension dau Crist, Jèsus amb la cananeana, l'intrada dau Crist a Jerusalem.

L' abadiá fuguèt per la Convencion, lo 31 de julhet 1793, atribuida au servici de santat deis armadas. Es aquò de segur que la sauvèt de la destruccion. Assosta a l'ora d'ara l'Escòla dau Vau de Gràcia.

Nòstra Dòna de Lorette

18 bis carrièra de Chataudun

M° Notre-Dame de Lorette

Bastida sus lo modèl dei basilicas romanas per l'arquitecte Hippolyte Lebas(1823-1836). L'austeritat dau defòra contrasta amé la riquesa dau dedins que ne fai una deis glèisas de Paris lei mai decoradas. Seis elements decoratius illustran lei corrents dau sentiment religiós sota la Restauracion e la Monarquia de julhet. Esplendide plafond amé de caissons. Dins lo Còr : *Translation de la Sainte Maison de Lorette* per Delorme (1836), e *Jésus parmi les docteurs* per Dolling. Dins l'absida : *Le couronnement de la Vierge* (pintura sus aur de Picot, restaurada en 2013).. Orguena Cavaillé-Coll 1838 (3 claviers, 48 juòcs, e bufet classat monument istoric.)

Se li vèi perèu de pinturas muralas unicas a Paris : *Le pardon des offenses*, capèla de l'Eucaristia, d'Henri-Alphonse Perin (1798-1874) ; *La présentation au Temple* de François Joseph Heim (1787-1865) ; *Le baptême de l'eunuque* par saint Philippe d'Adolphe Roger (1800-1880) dins la capèla dau Batistèri ; *Marie, consolatrice des affligés* dins la Capèla dei Litanias de la Vierge pintada per Victor Orsel(1795-1850), escolan de Guérin (1854) ; *Monogramme de Marie, Consécration de sainte Geneviève* de François-Louis de Juinne(1786-1844), *Sainte Geneviève rend la vue à sa mère* e *Glorification de sainte Geneviève* per Devéria.

SANT ESTÈVE DAU MONT

Istòria de la parròquia

Lo rèi Clovis, que moriguèt en 511, aviá fach bastir en aut dau morre Leucoticius una glèisa dedicada ais apòstols Peire e Pau. Voliá que l'enterrèsson aquí amb sa mólher, santa Clotilda que defuntèt en 545, a costat de santa Geniva que defuntèt en 502. d'unei dison en 512). I aguèt puèi tant de pietat a l'entorn dau tombèu d'aquela qu'aviá sauvat Paris que batejèron l'endrech « la montanha santa Geneviva ».

Fins a 1220, leis emplegats de l'abbadiá assistissián ai celebracions dins la cròta de la glèisa abbadiala, pròche dau tombèu primitiu de santa Geneviva. Son còrs jasiá dempuèi lo sègle VII dins una caissa magnifica, dins la glèisa superiora. Coma la poblacion aviá fòrça creissut, lo papa Onorius autorisèt l'evèsque de Paris a bastir una glèisa de mai a costat d'aquela de l'abbadiá, Fuguèt dedicada a sant Estève,

Sus la fin dau sègle XV, aquela glèisa venguda tròp pichòta, se ne bastiguèt una novèla. La construccion durèt de 1492 a 1626. Se comencèt per lo còr gotic e la torre. Bastiguèron puèi la nau d'estil renaissénça amb la clastra, au cabeç de l'absida. La premièra peira de la façada fuguèt pausada en 1610 per Margarida de Valés. La glèisa fuguèt consagrada en 1626 per Joan-Francés de Gondi, premier archevèsque de Paris.

Lo 22 d'Octòbre de 1793, lo reliquari de santa Geneviva fuguèt fondut, leis òs fuguèron cremat plaça de Grèva qu'es ara plaça de L'Hôtel-de-ville), e lei cendres garçats dins la Sena.

La peira tombala que i èra estat pausat lo còrs de la santa fuguèt retrobada dins lei roinas en 1802, autenticada e portada dins la glèisa parroquiala.

Blasi Pascal e Joan Racine son inumats a Sant-Estève-dau-Mont

PANTEON

La basilica crestiana

Après s'èstre convertit au cristianisme en 507, lo rèi Clovis fondèt una premièra basilica per assostar sa sepultura amb aquela de sa mólher Clotilda. La piosa Geneviva, qu'aviá assegurat la proteccion de Paris contra lei barbars, i fuguèt inumada en 512. L'entretèn dei relíquias de la santa patrona de Paris fuguèt puèi lèu fisada a un capitol de canonges regulars que i diguèron : lei genovefans.

Lo cap d'òbra de Soufflot

En 1744, revengut d'una maladiá greva, Lois XV qu'aviá per sa garison invocat santa Geneviva faguèt lo vòt de i consacrar un edifici prestigiós. Lo projèct de la novèla basilica fuguèt en 1755 fisat a l'arquitect Soufflot, qu'aviá l'ambicion de rivalisar amb Sant Peire de Roma ; fuguèt son collaborator Rondelet qu'acabèt de la bastir en 1790.

Lo Panteon nacionau

En 1791, lo monument fuguèt transformat en Panteon nacionau. Aquèu santuari immense, durant lo sègle XIX, retrobèt mai dos còps sa vocacion crestiana avant que i donèsson definitivament una destinacion civica en 1885 per lei funeralhas de Victor Hugo.

La Madeleine

Situada dins lo uechenc arrondissement de Paris, la glèisa Santa Maria Magdalena, dicha *La Madeleine*, es lo monument fare de la plaça dau meme nom. A la fòrma d'un temple greco-roman, atipic per un edifici religiós. Concebuda a la fin dau sègle XVIII, fuguèt bastida au sègle XIX, just en fàcia dau Palais Borbon. Dempuèi 1915 es classada au títol dei Monuments Istorics.

De molons d'artistas renomats fuguèron sollicitats per la realisacion de sei decòrs que faguèron de l'edifici un dei plus grands chantiers de l'epòca.

Mai de 600 000 personas la vènon visitar totei leis ans per veire sei caps d'obras de l'esculptura romantica e li entendre de remirables concerts.

A l'ora d'ara (2016) lo bastiment patís de desòrdres estructuraus pron grèus. Un arrestat de la prefectura de polícia de 2011 lo classèt edifici en perilh.